

10—23/4/1963.

10

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

004. számú PARANCSA

HK: 01/45 ml. pr

Budapest, 1963. évi április hó 6-án.

Tárgy: A nyomozói portyaszolgálat szabályozása

A nyomozói portyaszolgálatot az 5/1959. (IV. 17.) sz. belügyminiszter-helyettesi parancs szabályozta.

A parancs megjelenése óta eltelt idő alatt a közrend és a közbiztonság jelentős mértékben megszilárdult, továbbá számos nagyvárosban bevezetést nyert az URH szolgálat. E körülmények is szükségessé teszik a nyomozói portyaszolgálat újbóli szabályozását.

A nyomozói portyaszolgálat tervezésénél, megszervezésénél a jövőben fokozottan kell érvényesülnie a vezetők önállóságának, kezdeményező-készségének, és e szolgálat vezénylésének mindenkor az adott konkrét bűnügyi helyzet értékelésén kell alapulnia. A bűncselekmények megelőzése, a társadalmi tulajdon, valamint a személyek élete, testi épsége és javai hatékony védelme, a közrend és közbiztonság további szilárdí-tása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A fővárosban, valamint a megyeszékhelyi városokban nyomozói portyaszolgálatot kell ellátni. A bűnügyi operatív helyzet alapján a megyei rendőrfőkapitányság vezetője más városokban is — állandó jelleggel, vagy meghatározott időszakra (pl. Siófokon az üdülési idényben) — elrendelheti a nyomozói portyaszolgálat bevezetését.

A megyeszékhelyi városok nyomozói portyaszolgálatában a megyei II/I—1., II/I—2. és II/I—3. osztályok beosztottainak is részt kell venniük.

A budapesti rendőrfőkapitányság II/I—1. és II/I—2. osztályai a portyaszolgálatot az egyes szakcsoportok hatáskörébe tartozó feladatok figyelembevételével szervezzék meg. A II/I—3. osztály beosztottai szakterületüknek megfelelően, a II/I—1., illetve II/I—2. osztályok portyájában vegyenek részt.

Abban az esetben, ha a helyzet indokolja — pl. megnövekedett feladatok, a bűnügyi állomány fokozott igénybevétele, stb. — a portyaszolgálatba be lehet vonni a budapesti, illetve a megyeszékhelyi rendőrfőkapitányságok, városi és járási (kerületi) rendőrkapitányságok egyéb szolgálati ágainak intézkedésre jogosult beosztottait is. Ezek az elvtársak minden esetben nyomozó mellé nyerjenek beosztást. Az a nyomozó, aki igazgatásrendészeti beosztottal együtt teljesít szolgálatot, ezen szolgálat ideje alatt az ügynökséggel nem találkozhat.

2. Nyomozói portyaszolgálatot elsősorban a bérfizetési napokon, továbbá szombat- és vasárnapokon az esti, éjszakai, illetve hajnali, esetenként pedig a nappali órákban, valamint olyan események idején kell szervezni, amelyek nagyobb tömegeket mozgatnak meg — pl. kirakodóvásárok, kiállítások, nagyobb kulturális és sportrendezvények, stb.

A nagyobb jelentőségű események (ünnepek, vásárok, gyűlések) többnyire külön terv alapján vannak biztosítva. Ezen események előtti és alatti napokon is nyomozói portyaszolgálatot kell vezényelni.

3. A nyomozói portyaszolgálat teljesítésére kötelezett városi és járási (kerületi), valamint az esetenként — külön utasításra — portyaszolgálatot teljesítő rendőrkapitányságok vezetője (bűnügyi osztály, alosztály vezetője) mérje fel a terület bűnügyi fertőzöttségét és ennek során kísérje figyelemmel hatósága területén a bűnözők mozgását, a bűncselekmények elkövetésének helyét és idejét, a politikai jellegű ellenséges megnyilvánulásokat, illetve az ezekre utaló operatív adatokat. Fentiek alapján állapítsa meg, hogy mely napon, a nap melyik órájában, mely területek fokozott ellenőrzése szükséges.

a) fokozott figyelmet kell fordítani a társadalmi tulajdont képező gyárak, üzemek, építkezések, raktárak, kereskedelmi objektumok, központok, stb. külső biztonságának (zárás, őrzés, stb.), valamint ezek környékének ellenőrzésére,

b) ellenőrizni kell a város, járás (kerület) bűncselekményektől és bűnözőktől fertőzött területeit, szórakozóhelyeit, a körözött és csavargó elemek megbúvására alkalmas helyeket.

4. A nyomozói portya sűrűségét a havonta egy-egy nyomozó által teljesített szolgálati órák számát, elsősorban az operatív helyzet alakulása, valamint az egyes nyomozók (vizsgálók) leterheltségének foka határozza meg.

Célszerű és kívánatos azonban, hogy egy-egy nyomozó (vizsgáló) normális közbiztonsági állapotok mellett havonta általában mintegy 6—8 órát teljesítsen nyomozó portyaszolgálatot. Ennél kevesebb nyomozó portyaszolgálat mellett ugyanis kevés lehetőség adódik az operatív helyzet, a bűnöző elemek megismerésére, a veszélyes (szokásos) bűnözők személyes ellenőrzésére, valamint meghatározott, a bűncselekmények megelőzését szolgáló intézkedések megvalósítására.

A portyaszolgálat letelte után — ha a szolgálat munkaidőn kívül történt — a szolgálatban eltöltött időnek megfelelő tartamú szolgálatmentességet kell engedélyezni.

6. Az adott bűnügyi helyzetnek és a feladatoknak megfelelően — az előző portyaszolgálatok tapasztalatait is figyelembe véve — az alosztály (osztály, kapitányság) vezetője a portyára beosztott elvtársak részére, közvetlenül a portyaszolgálat megelőzően, személyesen köteles eligazítást tartani. Az eligazításon a portyázók részére a feladatokat konkrétan kell meghatározni.

7. A nyomozói portyaszolgálat elsőrendű feladata a bűncselekmények megelőzése, az aktív, támadó jellegű bűnüldöző munka segítése. Ennek érdekében a portyaszolgálat során elsősorban az alábbi feladatokat kell végrehajtani:

- a) Fel kell figyelni a bűncselekmények elkövetését elősegítő, lehetővé tevő körülményekre (pl. földszintes lakóház nyitott ablaka, őrizetlenül hagyott tárgyak, lezáratlan járművek, stb.) Intézkedni kell a helyszínen ezen okok azonnali megszüntetésére,
- b) a portyaszolgálat során fokozott éberséggel kell felfigyelni az ellenséges cselekményekre, falfirkálásokra, röpcédulaszórásra, stb. Ezek elkövetőit lehetőleg tettenéréssel, vagy egyéb gyors, öntevékeny intézkedéssel kell ártalmatlanná tenni.

Figyelemmel kell kísérni a külföldiek mozgását, diplomáciai kocsik utasainak kapcsolatait, s az ennek során észlelt eseményekről, sürgős esetben azonnal, a politikai osztály ügyeletének, egyébként a portyát követő napon írásban a politikai osztály vezetőjének kell jelentést tenni.

- c) Ellenőrizni kell a veszélyes (szokásos) bűnözőket, a rendőri felügyeleteseket, figyelni kell azok mozgását, tevékenységét. Ellenőrizni kell továbbá a pályaudvarokat és ezek környékét, zugszállásokat, italboltokat és más bűnügyileg fertőzött szórakozóhelyeket, valamint egyéb helyeket, ahol bűnöző személyek fordulnak meg.

Beszélgessenek el a szórakozóhelyek, szállodák vezetőivel, alkalmazottaival, építsenek ki ezekkel jó hivatalos kapcsolatot és az általuk közölteket használják fel a spekulánsok, vagy bűnözők leleplezésére.

- d) Ellenőrizni kell elfogásuk céljából a körözött, valamint a rendőrség által keresett egyéb személyek és ezek rokonaiknak, kapcsolataiknak lakhelyeit, várható megjelenési helyeiket.

A portyaszolgálaton résztvevő nyomozók legyenek felszerelve a veszélyes (szokásos) bűnözők „Névmutató”-jával, valamint pontosan vezetett körözési segédletekkel. (Körözési Mutató stb.)

A portyaszolgálat alkalmával is kerülni kell a becsületes, dolgozó emberek zaklatását.

- e) Az üzértevékenység megakadályozása érdekében szükséges az üzérek ellenőrzése, mozgásuk, tevékenységük kapcsolataik figyelemmel kísérése. A népgazdaságra káros tevékenységet kifejtő, gyorsan gazdagodó spekuláns elemek illegális jövedelemforrásainak felderítésére, mozgásuknak, költekezésüknek és kapcsolataiknak megállapítására, a portyaszolgálatot végző nyomozók gyűjtsenek adatokat.

- f) Kísérjék figyelemmel az anyag- és áruszállításokat, az ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, vasúti és más szállítási objektumokat, raktárakat, termény-tárolóhelyeket, állattartó központokat, továbbá a vasúti szerelvényeket, éjjeli műszakban is termelő üzemeket, kisiparosok és kiskereskedők esetleges gyanús bűncselekmények elkövetésére utaló tevékenységét.

- g) Külön, esetenként adott parancsnoki engedéllyel az esti-, vagy éjszakai órákban találkozni lehet azokkal az ügynökökkel, akik feladataikat az éjszakában megforduló bűnözők között végzik.

Az ügynökökkel való találkozás során alkalom nyílik azok gyakorlati munkájának, társaságának, az éjszakai életben való mozgásának ellenőrzésére, valamint az ügynök által konspiráltnak bemutatott személyek megismerésére is.

- h) A portyázó nyomozók találkozzanak a rendőrfőkapitánnyal, a körzeti megbízottal, az URH szolgálat beosztottaival, cseréljék ki tapasztalataikat, hívják fel egymás figyelmét a kiemelkedő eseményekre. Portyaszolgálatuk során keressék fel a portyázott területen lévő rendőrőrsöt, hogy megismerjék az őrs területén történt eseményeket.
8. A portyaszolgálatot követő munkanapon a szolgálat során észleltekről írásos jelentést kell készíteni, melyet a rangidős a kapitányság, bűnügyi alosztály (osztály) vezetőjének köteles leadni, esetleg azt szóbeli beszámolóval kiegészíteni.
- A bűnügyi alosztály (osztály, kapitányság) vezetője értékeli a nyomozó portyaszolgálatról készített jelentést, s a szükséges intézkedéseket megteszi. A portyáról készített jelentéseket — megjelölve azon a tett intézkedéseket — egy erre a célra fenntartott dossziében gyűjtse össze.
9. A nyomozói portyát irányító parancsnok (kapitányság, osztály, alosztály vezetője) havonta legalább egy ízben köteles a portyaszolgálatot ellenőrizni és az ellenőrzés tényéről írásos észrevételeket készíteni. Ezeket az észrevételeket az eligazításoknál fel kell használni és a fent megjelölt dossziében kell gyűjteni.
10. A megyei (budapesti) rendőrfőkapitányság vezetője folyamatosan ellenőriztesse a portyaszolgálat végrehajtásának módját, adjon segítséget a szolgálat helyes, a bűncselekmények alakulását ténylegesen befolyásoló, megelőző jellegű megszervezéséhez.
11. Jelen parancsom a korábban bevezetett URH rendszerű szolgálatvezénylést nem érinti.
12. Ezen parancs megjelenésével az 5/1959. (IV. 17.) számú belügyminiszterhelyettesi parancs hatályát veszti.

KÖRÖSI GYÖRGY s. k.,

r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,

Kapják: Miniszterhelyettes elvtársak,

II. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, osztályvezetői,

BM iskolák parancsnokai,

Megyei (budapesti) rendőrfőkapitány és r. helyettese, + 5 pld.,

járási, városi, kerületi rendőrkapitányságok.

Készült: 400 példányban.

Tartalmaz: 4 lapoldalt.